

DAS RHEINGOLD

Wolfgang Probst (Wotan), **Motti Kastón** (Donner), **Bernhard Schneider** (Froh), **Robert Künzli** (Loge), **Esa Ruuttunen** (Alberich), **Eberhard Francesco Lorenz** (Mime), **Roland Bracht** (Fasolt), **Philip Ens** (Fafner), **Michaela Schuster** (Fricka), **Helga Ros Indridadóttir** (Freia), **Mette Ejsing** (Erda), **Catriona Smith**, **Maria Theresa Ullrich**, **Margarete Joswig** (Rheintöchter)

Staatsorchester Stuttgart o.l.v. Lothar Zagrosek. Regie: Joachim Schlömer. Decors: Jens Kilian.
Opname: 2002 . TDK/Naxos DVD 1052069

DIE WALKÜRE

Robert Gambill (Siegfried), **Attila Jun** (Hunding), **Jan-Hendrik Rootering** (Wotan), **Angela Denoke** (Sieglinde), **Renate Behle** (Brünnhilde), **Tichina Vaughn** (Fricka), **Eva-Maria Westbroek** (Gerhilde), **Wiebke Göetjes** (Ortlinde), **Stella Kleindienst** (Waltraute), **Helene Ranada** (Schwertleite), **Magdalena Schäfer** (Helmwige), **Nidia Palacios** (Siegrune), **Maria Theresa Ullrich** (Grimgerde), **Margit Diefenthal** (Rossweisse)

Staatsorchester Stuttgart o.l.v. Lothar Zagrosek. Regie: Christof Nel
TDK DVD 105207

Ik heb zelden zo'n onzin gehoord als die avond toen ARTE in de zomer van 2000 tijdens een uitzending van het informatieve cultuurprogramma Metropolis de Ring van Stuttgart onder de aandacht meende te moeten brengen als "de Ring van de Eeuw". De voorstellingen waren op dat moment vrij unaniem bewierookt in de meeste Duitse kranten en ook de vakpers liet zich later niet onbetuigd. Eén van de vier regisseurs, Peter Konwitschny met name, hield er zijn trofee van "regisseur van het jaar" aan over en met zijn Götterdämmerung rijfde hij ook nog eens de trofee van "Voorstelling van het jaar" binnen. Dit alles binnen de kolommen van het Duitse vakblad Opernwelt. In die ARTE-reportage werd er ook gepolst naar de mening van enkele buitenlandse bezoekers. Eén daarvan was ikzelf en gevraagd naar mijn mening over de lopende voorstelling –Peter Konwitschny's Götterdämmerung - heb ik mijn afkeuring toen onverbloemd verwoord. Met die mening stond ik op dat ogenblik zowat alleen en ik moet zeggen dat ik mij zelden zo eenzaam heb gevoeld. Ik verwijs naar Leidmotief Nr 3 van 2000 waarin ik mijn standpunt destijds nogal grondig heb gedetailleerd en waarin ik de Ring als geheel duidelijk heb afgekeurd en slechts de Siegfried van Jossi Wieler heb verdedigd en het eerste bedrijf van Christoph Nels Walküre. Ik haal dit voorval aan enkel en alleen om aan te tonen hoe zeer pers en media bij machte zijn de publieksreceptie te beïnvloeden. Van enkele van onze leden die de Ring van Stuttgart afgelopen zomer op ARTE reeds konden bekijken heb ik al zure opmerkingen te horen gekregen. Sommigen hebben naar aanleiding van deze uitzendingen hun lidmaatschap opgezegd, alsof ze mij daarmee persoonlijk verantwoordelijk willen stellen voor een grootske miskleun die niet de mijne is. Kon de Ring van Stuttgart des-

tijds rekenen op een grote publieke belangstelling dan was dat zeker ingegeven door het onverantwoorde enthousiasme in de pers. Pers en media hebben hierin mijns inziens een zeer bedenkelijke rol gespeeld en de vraag is nu welke lessen de firma TDK uit deze ervaring zal trekken wanneer zal blijken dat deze Ring, ondanks de goede pers, geen commercieel succes zal blijken te zijn. Want over dat laatste kan men toch moeilijk langer dan één seconde twijfelen. Hoedanoek, de eerste twee DVD's van deze Ring liggen nu in de winkel zodat iedereen voor zichzelf kan uitmaken in hoeverre hier sprake kan zijn van een geslaagde interpretatie van Wagners Ring.

Joachim Schlömer en Jens Kilian plaatsten Das Rheingold in het eenheidsdecor van de badzaal van een kuuroord. Dat is zo'n dwingend keurslijf dat het bekende stuk van Richard Wagner met dezelfde naam er roemloos in ten onder gaat. Schlömer heeft weliswaar een uitgekende dramaturgie bedacht maar die lijkt mij bij een ander stuk te horen. Wagners partituur dient hier als een klanktapijt voor het af en aanvoeren van mensjes die nauwelijks weten waar ze mee bezig zijn of waarom. Natuurlijk is er geen Nibelheim in deze productie en is de transformatiescène van Alberich één van de meest wanstaltige –ik bespaar u ditkeer de details- die ik al in een theater heb gezien. Tot overmaat van ramp presteren alle solisten zeer ondermaats. Hoeft het nog gezegd dat dit alles erg pover is om een "Ring van de Eeuw" mee te beginnen.

In Die Walküre zijn Angela Denoke en Robert Gambill een Wälsungenpaar zoals je er vandaag niet snel een beter zal vinden. Vocaal leveren ze een gave en doorleefde prestatie af, hun spel heeft de nodige erotische spanning. Jammergenoeg werd Phillip Ens vervangen door de ondermaatse Hunding van Attila Jun. Met Phillip Ens, die zijn talent dezer dagen verzilverd aan de New Yorkse Metropolitan, had dit eerste bedrijf bij de première een veel grotere dramatische spankracht. De rest van deze voorstelling is een mijlpaal der verveling met in de hoofdrollen Jan-Hendrik Rootering, de saaiste Wagnerzanger van de gehele planeet en de straatversleten dramatische sopraan Renate Behle. Hoe Behle zich heeft laten verleiden tot de weinig flatteuze karakterisering van Brünnhilde als een bejaarde tiener op plateauzolen is één van de grote raadsels van deze productie. Met ongeduld wacht ik dus op Siegfried voor het betere werk.

Jos Hermans